

VASTINE

PYHÄRANNAN KUNTA
KALJASJÄRVEN LÄNSIRANNAN JA LAHDENVAINION RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOS

Kaljasjärven länsirannan ja Lahdenvainion ranta-asemakaavan muutos on ollut kaavaluonnoksesta nähtävillä 12.2.-13.3.2026. Kaavaluonnoksesta ei saatu mielipiteitä osallisilta. Kaavaluonnoksesta saatiin kaksi lausuntoa, joihin kaavan laatijana olen tehnyt vastineen.

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
<p>Lupa- ja valvontaviraston lausunto (27.3.2026):</p> <p>Kaavaratkaisu</p> <p>Ranta-asemakaavaluonnoksen kolmesta rakennuspaikasta kaksi on ympärivuotiseen asumiseen osoitettuja. Ympärivuotisen asumisen laajempaa kokonaisuutta ei ole arvioitu, eikä yleiskaavallista tarkastelua tehty. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että ranta-asemakaava on tarkoitettu pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseen ranta-alueelle. Mikäli muutos loma-asumisesta ympärivuotiseen tehdään ranta-asemakaavana, tulisi kaava-alueen olla laajempi, ja sisältää pääasiassa loma-asumiseen osoitettuja rakennuspaikkoja.</p> <p>Kaavamääräysten viittaus rakennuslupa on hyvä päivitystä.</p> <p>Kulttuuriympäristö ja rakentamisen ohjaus</p> <p>Kaljasjärven rantaan sijoittuvan suunnittelualueen vieressä sijaitsee maakunnallisesti merkittävä <i>Lahdenvainion kylätontti ja mäkitupa-alue</i>, joka on huomioitu maakuntakaavassa merkittävänä vaalittavana rakennetun ympäristön ryhmäkokonaisuutena (srr 4208): <i>"Vanhalla kylätontilla kaikki kolme kantataloa. Näistä Ali-Laurilassa ja Myllytallissa (ent.Valpola) rakennuskantaa 1800-luvulta. Maikolan päärak 1961. Valpolan syytinki Myllytalo</i></p>	<p>Kaava-alueella 1 oleva maatilakeskuksen alue on jo voimassa olevassa ranta-asemakaavassa osoitettu maatilakeskusten korttelialueeksi, joten alueella on varauduttu ympärivuotiseen asumiseen jo nykyisessä kaavaratkaisussa. Kaavamuutos kaava-alueella 1 tukeutuu olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön, asutusrakenteeseen ja kulkuyhteyksiin. Alueen lähiympäristössä on vakituista asutusta. Näin ollen voidaan katsoa, ettei kaavamuutos hajauta yhdyskuntarakennetta eikä muodosta uutta tai laajaa ympärivuotisen asumisen kokonaisuutta.</p> <p>Kaavamuutos koskee rajattuja alueita, ja siinä on kyse olemassa olevan kaavoitetun rakennuspaikan käyttötarkoituksen ajantasaistamisesta sekä kaavoitettujen rakentamattomien rakennuspaikkojen ajantasaistamisesta ja rakennusoikeuden siirtämisestä. Rakennuspaikkojen kokonaismäärä ei kasva kaavamuutoksella. Kaavamuutoksella ei siten arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia alueen palvelurakenteeseen, liikenneverkkoon tai yhdyskuntatalouteen. Kaava-alueiden rajauksia voidaan näin ollen pitää muutoksen tavoitteisiin ja arviotuihin vaikutuksiin nähden tarkoituksenmukaisina.</p> <p>Kaavaselostusta täydennetään yleiskaavallisella tarkastelulla.</p> <p>Korjataan virheellinen maininta rakennusluvasta rakentamisluvaksi.</p>

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
<p><i>1906. Lähellä mäkitupa-alue ja tuulimylly.”</i> Maakunta-kaavan suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelun ja rakennustoimenpiteiden tulee olla kokonaisuuden säilymistä turvaavia ja edistäviä. Maakuntakaavan mittakaavasta johtuen ryhmäkokonaisuuksille ei ole osoitettu aluerajausta, mutta kaavan ryhmäkokonaisuusmerkintä kuvauksineen pitää sisällään viittauksen laajemmasta alueesta. Kaavaselistusta ja vaikutusten arviointia tulee täydentää tältä osin. Ympäristön laatuun ja maisemakuvaa sekä rakentamisen ohjaukseen on siten kiinnitettävä erityistä huomiota. Viereinen kylämiljöö tulee huomioida ohjaamalla rakentamista tarkemmin maisemaan sopivaksi, mm. rakennusten sijoittelun, mittakaavan ja kattomuodon lisäksi myös ulkotilojen, terassien, katosten ja kasvillisuuden osalta. Kaavamääräyksissä voidaan esimerkiksi edellyttää käytettävän alueelle luontaista kasvillisuutta.</p> <p>Rakennusalat asuinrakennuksille ja saunarakennuksille on osoitettu laajoina, liki koko tontin levyisinä alueina. Kulttuuriympäristön arvoja omaavassa maisemassa ja asemakaavatasoisessa hyvässä suunnittelussa muutoinkin rakennusalat on tarpeen osoittaa tarkemmin, mikä osaltaan edistää rakentamisen sovittamista rantamaisemaan. Se, että rakennusalat on aiemmin osoitettu edellä kuvatun mukaisesti laajoina, ei ole peruste olla suunnittelemaan niitä asianmukaisesti.</p> <p>Luonnonsuojelu</p> <p>Lupa- ja valvontavirasto voi kommentoida kaavaa vasta sitten, kun luontoselvitys on valmistunut.</p> <p>Luontoarvojen selvittämistä ja kuvausta varten tulee hyödyntää SYKE:n ja ympäristöministeriön opasta: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas teki-jälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos (2024).</p> <p>Kaava-alueelta tulee selvittää esim. pesimälinnusto, luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnin mukaiset luontotyytit ja luontodirektiivin liitteen IV mukaiset tiukasti suojeltavat lajit, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.</p> <p>Sekä kaava-alueella 1 että 2 on ilmakuvien perusteella viitasammakolle sopivaa elinympäristöä. Kaava-alue 1:n välittömästä läheisyydestä on myös ilmoitettu havainto viitasammakosta. Viitasammakkokartoitus tulee tehdä luotettavuussyistä kaksi kertaa vuoden etenemistä seuraten ja lajin fenologia huomioon ottaen. Usein sopiva selvitysaika alkaa huhtikuun lopulla ja jatkuu touko-kuulle. Kartoituskäynti antaa luotettavimman tuloksen il-lalla ja yöllä, jolloin koiraat ovat aktiivisimmillaan ja ne ovat helpommin kuultavissa taustamelun vähennyttyä. Kartoitusajankohtana tulee olla tyyni ja lämmin sää. Ha-vaittujen koiraiden määrä arvioidaan ja niiden sijainti pai-kannetaan kartalle.</p> <p>Kaava-alue 2:n välittömässä läheisyydessä on havainto idänkirsikorennosta. Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaava-alueelle tulee tehdä sudenkorentoselvitys. Tulee huomioida, että sudenkorentojen aikuisten yksilöiden</p>	<p>Täydennetään kaavaselistusta lausunnon mukai-sesti.</p> <p>Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään: ”Kaava-alu-eella 1 rakentaminen tulee sovittaa sijoittelultaan, mittakaavaltaan, massoitteeltaan, kattomuodol-taan, julkisivumateriaaleiltaan ja värykseltään maisemaan, läheiseen kyläympäristöön ja maakun-nallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympä-ristöön. Rakennuspaikan ympäristölle ominainen puusto ja muu kasvillisuus tulee säilyttää mahdolli-simman laajana. Pihajärjestelyt, terassit, katokset ja muut rakennelmat tulee toteuttaa ympäristöön soveltuvina.”</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p>

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
<p>lentoajan pituus ja ajoittuminen vaihtelevat lajikohtaisesti. Idänkirsikorenon lentoaika alkaa tavallisesti jo huhtikuun lopulla.</p> <p>Kaava-alueen lähetyviltä on myös ilmoitettu vanhoja liito-oravahavaintoja. Liito-oravan esiintyminen kaava-alueella tulee selvittää.</p> <p>Koska ranta-alueella on erityisesti lepakoille sopivaa elinympäristöä, tulee myös lepakkojen ja niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen esiintyminen selvittää.</p> <p>Direktiivilajien havainnot tulee tallentaa laji.fi -järjestelmään.</p> <p>Ilmastovaikutukset</p> <p>Kaavaselostuksessa on arvioitu kaavan ilmastovaikutuksia lyhyesti ja nähty vaikutukset positiivisina verrattuna muutettaviin kaavoihin, rakennusoikeuden vähenemisen myötä. Kaavamuutoksen ilmastovaikutuksia ei kuitenkaan tule arvioida muutoksena suhteessa voimassa olevaan toteutumattomaan kaavaan, vaan rakentamisen päästöt tulee kokonaisuudessaan kohdistaa nyt vireillä olevalle kaavamuutokselle. Uudisrakentaminen aiheuttaa aina hiilipiikin. Kaavaehdotuksen ilmastoarviointia on tarpeen näiltä osin korjata.</p> <p>Kaavamääräyksissä on edellytetty mm. kasvillisuuden säilyttämistä. Kielteisiä vaikutuksia voidaan lieventää esimerkiksi kaavamääräyksiin rajoittamalla terassien alaa ja maanpinnan käsittelyä, jolloin voidaan varmistaa, että mahdollisimman suuri osa rakennuspaikan kasvillisuudesta ja maaperästä säilyy luonnontilaisena. Määräyksiin on myös hyvä lisätä esimerkiksi ohjausta puun käytöstä, uudisrakennusten energiatehokkuudesta ja uusiutuvan energian tuottamisesta tai hyödyntämisestä.</p> <p>Jotta voitaisiin varmistua siitä, että kaava täyttää AKL 54 § ja 73 §:n mukaiset sisältövaatimukset, Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että kaavaa on tarpeen vielä tarkentaa edellä kuvatusti.</p> <p>Liikennejärjestelmän ja maanteiden sekä vesienhallinnan osalta lausunnonantaja on Lounais-Suomen Elinvoimakeskus, joka on tarpeen täydentää osallisten joukkoon.</p>	<p>Päivitetään kaavaselostusta lausunnon mukaisesti.</p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Merkitään tiedoksi. Täydennetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman osallisten listaa lausunnon mukaisesti.</p>
<p>Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausunto (31.3.2026):</p> <p>Suunnittelualueen 1 välittömässä läheisyydessä lounaispuolella on neljä maakuntakaavassa huomioitua merkittävää rakennettua ympäristöä: Ali-Laurilan ja Myllytallin tilat, Lahdenvainion kyläontti ja mäkitupa-alue sekä Valpolan tuulimylly vuodelta 1888. Lisäksi ympäristössä on paikallisesti merkittävää rakennuskantaa ja useita historiallisesti arvokkaita rakennetun ympäristön kohteita. Näitä ei ole huomioitu aineistossa.</p> <p>Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavan.</p>	<p>Täydennetään selostusta näiden osalta.</p>

Lausunto	Kaavan laatijan vastine
<p>Asemakaavamuutostyön yhteydessä tulee selvittää muutoksen vaikutukset suunnittelualuetta 1 ympäröivään arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Aineistossa ei ole tarkemmin esitetty minkälaista rakennuskantaa suunnittelualueella tällä hetkellä on. Museolle tulee toimittaa näistä rakennuksista tarkemmat tiedot, valokuvat, rakentamivuodet ja suunnittelija, jos se on tiedossa. Maakunnallisesti merkittävät kohteet suunnittelualueen läheisyydessä tulee ottaa tarkemmin huomioon kaava-alueen rakentamisen ohjaamisessa.</p> <p>Suunnittelualue 2 sijaitsee seudulla, jonka arkeologisen kulttuuriperinnön potentiaali on huomattava. Muutaman kilometrin säteellä kaava-alueesta tunnetaan useita pronssikautisia hautaröykkiökohteita, joista lähimmät 200 m etelään (1000000190 Sannavuori) ja 200 m pohjoiseen (1000041913 Sannajärvi N). Tiedot alueen arkeologisesta kulttuuriperinnöstä eivät ole ajantasaiset.</p> <p>Alueellinen vastuumuseo edellyttää, että suunnittelualueella 2 suoritetaan arkeologinen tarkkuusinventointi kiinteiden muinaisjäännösten mahdollisen esiintymisen selvittämiseksi. Inventoinnissa tulee käyttää kajoavia menetelmiä (riittävän tiheä koekuopitus). Tutkimuksista koituvista kustannuksista vastaa hankkeen toteuttaja. Tarjoukseen liitetään kopio tästä lausunnosta.</p>	<p>Täydennetään kaavaselostusta nykyisen rakennuskannan osalta.</p> <p>Kaavan yleisiin määräyksiin lisätään: "Kaava-alueella 1 rakentaminen tulee sovittaa sijoittelultaan, mittakaavaltaan, massoitteeltaan, kattomuodoltaan, julkisivumateriaaleiltaan ja väriykseltään maisemaan, läheiseen kyläympäristöön ja maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Rakennuspaikan ympäristölle ominainen puusto ja muu kasvillisuus tulee säilyttää mahdollisimman laajana. Pihajärjestelyt, terassit, katokset ja muut rakennelmat tulee toteuttaa ympäristöön soveltuvina."</p> <p>Täydennetään kaavaselostukseen suunnittelualueen 2 lähellä sijaitsevat arkeologiset kulttuuriperintökohteet.</p> <p>Suunnittelualue 2 on tavanomaista metsätalouskäytössä olevaa metsämaata, eikä alueella ole käytävissä olevien tietojen perusteella havaittu muinaisjäännöksiin viittaavia rakenteita tai maastonmuotoja. Kaavamuutoksella suunnittelualueen 2 rakennuspaikkojen määrä vähenee kahdesta yhteen, ja maaperään kohdistuvat vaikutukset rajoittuvat osoitetulle rakennusalueelle. Koko suunnittelualueen kattavaa arkeologista tarkkuusinventointia ja tiheää koekuopitusta ei siten pidetä kaavamuutoksen tarpeellisuutena ja vaikutuksiin nähden tarpeellisuutena.</p>

Turussa 28.10.2026

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins. YKS 742